

ಮಿಲನ್ ಕುಂದೆರಾ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಭಾಷೆ-ಭೂಗೋಳ

‘ನಮ್ಮ
ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ
ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೂ
ತೆರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ
ನಮ್ಮ ಮನೆಯ
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನೂ
ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ
ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಭಾಷೆ
ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗಿನ
ನಮ್ಮ
ಅನುಸಂಧಾನ’.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೀರಿಕೊಂಡ ಮಿಲನ್ ಕುಂದೆರಾ ಕಡೆಯ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು - ‘ಎ ಕಿಡ್‌ನಾಪ್ಟ್ ವೆಸ್ಟ್: ದ ಟ್ರಾಜಿಡಿ ಆಫ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಯುರೋಪ್.’ ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತಾದರೂ, ಈ ವರ್ಷದ ಪುಸ್ತಕವಲ್ಲ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕುಂದೆರಾ ಎರಡು ಬರಹಗಳಿವೆ. 1967ರಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಬರಹಗಾರರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ, ಮತ್ತು 1983ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪ್ರಬಂಧ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಎರಡೂ ಬರಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು. ಒಟ್ಟು 96 ಪುಟಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ, ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭೂಗೋಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತವೆ. ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಭೂಗೋಳದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತ, ಕುಂದೆರಾ ಚೆಕ್ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಯುರೋಪಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವದಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಂದೆರಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯಾಣವೂ ಇದೆ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ತಲ್ಲಣಗಳೂ ಇವೆ.

1967ರ ಭಾಷಣದ ವೇಳೆಗೆ ಕುಂದೆರಾ ಇನ್ನೂ ಚೆಕೊಸ್ಲೊವೇಕಿಯಾದಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಚೆಕ್ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಕುಂದೆರಾ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಸವಾಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿಯೂ ಇರಬಾರದು. ಇದು ಕಷ್ಟದ ಸವಾಲು. ಚೆಕ್ ಭಾಷೆಗೆ ಈ ಸವಾಲು ಹೇಗಿತ್ತೋ, ಕನ್ನಡದ್ದೂ ಅದೇ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಏಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ? ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಾಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಭೂಗೋಳ ಬೇಕೇ? ಚೆಕ್ ಭಾಷೆಯ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೂಗೋಳವೂ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಗಳೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದುವು ಎಂದು ಕುಂದೆರಾ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಚೆಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಹಿತಿಗಳಿದ್ದಷ್ಟೇ ಗೌರವವಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೂ ತೆರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ನಮ್ಮ